

Centrale bidrag til videngrundlaget i læreruddannelsen

Dansk 1. - 6. klassestrin

<p>Kategori</p>	<p>Fagets Mål</p> <p>Ved fagets afslutning skal den studerende kunne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analysere og vurdere mundtligt og skriftligt sprog i kommunikative sammenhænge med henblik på udvikling af elevers sprog- og tekstkompetencer, 2) analysere, vurdere og understøtte elevers begyndende og fortsatte, sprog-, læse- og skriveudvikling, 3) analysere, fortolke, perspektivere og vurdere børnelitteratur og andre æstetiske tekster i et lærerfagligt perspektiv, 4) analysere og vurdere tekster med henblik på faglig læsning og skrivning, 5) kommunikere korrekt og hensigtsmæssigt i mundtlige og skriftlige fagprofessionelle sammenhænge, 6) analysere, vurdere, anvende og udvikle analoge og digitale læremidler tilpasset undervisningssituationen, og 7) begrundet planlægge, gennemføre og evaluere varieret og differentieret danskundervisning i alle fagets indholdsområder i henhold til gældende læreplan i skolen.
<p>Forskning:</p>	<p>Ressourcer:</p> <p>Carlsen, D. (2021). <i>Danskidaktiske forståelsesmåder</i>. Ph.d.-afhandling. DPU – Aarhus Universitet: https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/174617127/Danskidaktiske_forst_elsesm_der_.Dorthe_Carlsen.2021_GENNEMSYN.pdf (Mål: 1, 6, 7)</p>

	<p>Cope, B. og Kalantzis, M. (2020). "Multiliteracy": Nye literaces, ny læring: Artiklen er udgivet i tidsskriftet <i>Pedagogy: An international Journal</i> i 2009. Her oversat af Martin Haugerberg Olsen for National Videncenter for Læsning: http://literacy.dk/multiliteracies-nye-literacies-ny-laering/ (Mål 1, 3 og 5)</p> <p>Derewianka, B. oversat af Rydén, M. "Vilde med sten. Indskolingsbørn på opdagerfærd i geologiens sprog". I: Vedsgaard Christensen, M. (red.). (2016). <i>Genrepædagogik – og andre nye veje i læse- og skriveundervisningen</i>. Hans Reitzels Forlag. (Mål 2 og 7)</p> <p>Engmose, S.F. (2019). <i>It-støttet børnestavning Studier af børnestavnings rolle i den tidlige skriftsproglige udvikling</i> Ph.d.-afhandling. Københavns Universitet. (Mål 2)</p> <p>Høegh, T. (2008). "POETISK PÆDAGOGIK: Sprogrytme og mundtlig fremførelse som litterær fortolkning: forslag til ny tekstteori og til pædagogisk refleksion." Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab. Københavns Universitet: https://portal.findresearcher.sdu.dk/en/publications/poetisk-p%C3%A6dagogik-sprogrytme-og-mundtlig-fremf%C3%B8relse-som-litter%C3%A6r (Mål 1, 2, 3, 4 og 7)</p> <p>Molbæk, M.L. (2018). <i>Skrivning i skolen som autentisk praksis - potentialer og udfordringer</i>. Ph.d -afhandling. Aarhus Universitet. (Mål 1, 2 og 7)</p> <p>Nielsen, H. B. (2022). <i>Inferensdragning i fagtekstlæsning på førstesprog og andetsprog - forsøg med inferensundervisning i flersprogede 4. klasser</i>. Ph.d.-afhandling. Københavns Universitet. (Mål 2, 4 og 7)</p> <p>Rasmussen, M.D. (2020). <i>At se med andres øjne - et studie af kollektive fortolkningsprocesser i grundskolens litteraturundervisning</i>, Aarhus Universitet. (Mål 3 og 7)</p> <p>Snowling, M, Hulme,C. and Seidenberg, M. (Eds.) (2014): <i>The science of reading: A handbook</i>. Oxford (Mål 2)</p>
<p>Undersøgelser og redegørelser:</p>	<p>Bremholm, J., Bundsgaard, J., Foug, S.S. og Skyggebjerg, A.K. (2017): <i>Læremidlernes danskfag</i>, Aarhus Universitet (Mål: alle)</p> <p>Foug, S. S., Neubert, K., Kristensen, R. M., Gabrielsson, R. H., Molbæk, L., & Kjeldsen, C. C. (2023). <i>Danske elevers læsekompetence i 4. klasse. Resultater af PIRLS-undersøgelsen 2021</i>.</p>

	<p>Aarhus Universitetsforlag. https://unipress.dk/media/19783/pirls_2021_rapport_online.pdf (Mål: 1, 2, 4)</p> <p>Hansen, S. R., Hansen, T. I., & Pettersson, M. (2022). <i>Børn og unges læsning 2021</i>. Aarhus Universitetsforlag. <u>Børn og unges læsning 2021</u> (Mål: 2, 3, 6, 7)</p> <p>Kabel, K., Bremholm, J., Bundsgaard & Berthelsen, U.D. (2020.) Elevers tidlige skriveudvikling: Identificerende trin. DPU, Aarhus Universitet: <u>ebog-elevers-tidlige-skriveudvikling-identificerede-trin.pdf</u> (videnomlaesning.dk) (Mål 1,2,7)</p>
<p>Forskningsformidling/ didaktiseret formidling:</p>	<p>Cain, K, Elbro, C. og Oakhill. J. (2015): <i>Læseforståelse</i>, Hans Reitzels Forlag. (Mål 2)</p> <p>Elbro, C. (2014.) 3. udg. <i>Læsning og læseundervisning</i>. Hans Reitzels Forlag (Mål 2)</p> <p>Fibiger, J. og Sørensen, U.L. (2022): <i>Teknologisk Literacy</i>. Dafolo.(Mål 1 og 7)</p> <p>Gandil, T. L. & M. H. Olsen. (2022). <i>Følgeligt - en grundbog i syntaks og kohæsjon for undervisere i læsning og skrivning</i>. Samfundslitteratur. (Mål 1 og 4)</p> <p>Gissel, S. T., og Steffensen, T. (2021). <i>Undersøg litteraturen! Engagerende undervisning i æstetiske tekster</i>. Akademisk Forlag. (Mål: 3, 7)</p> <p>Henkel, A.Q. (2023). <i>Børnelitteratur i en medietid</i>, Samfundslitteratur. (Mål 3, 7)</p> <p>Kabel, K., Christensen, M. V., Bjerre, K., Brok, L. S., & Møller, H. (2023). <i>Grammatikdidaktik</i>. Akademisk Forlag. (Mål: 1, 2, 5, 7)</p> <p>Kverndokken, K. (red.) (2018): <i>101 litteraturredaktiske greb. Om å arbeide med skjønlitteratur og sakprosa</i>. Fagboksforlaget. (Mål 3 og 4)</p> <p>Larsen, M. E.. (2022). <i>Bogen om billedlitteratur. Analysegreb og didaktiske principper</i>. Akademisk Forlag (Mål 3)</p> <p>Madsen, J. og Nielsen, L.O. (2018), <i>Situeret fremstilling</i>, Samfundslitteratur. (Mål 1, 2, 7)</p>

	<p>Nielsen, B., & Lieberkind, J. (red.) (2021). <i>Danskundervisning 1.- 6. Indblik og overblik</i>. (Mål: alle)</p> <p>Skov Foug, S., Løvland, A. og Blatt Hoffmeyer, M, (2019): <i>Multimodalitet 1.-6. klasse. Analyse og produktion i et socialsemiotisk og scenariedidaktisk perspektiv</i>. Dafolo (Mål 3 og 4)</p> <p>Skov, L. I. (red.) (2022). <i>Meget mere mundtlighed</i>. Akademisk Forlag. (Mål 1, 2, 5 og 7)</p> <p>Illum Hansen, T. og Gissel, S.T. (2021): <i>Tilbage til teksten</i>. Hans Reitzels forlag. (Mål 3)</p>
Juridiske tekster:	<p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Faghæfte for faget dansk: https://emu.dk/sites/default/files/2023-01/GSK_Dansk_Fagh%C3%A6fte_2020.pdf (Mål: alle)</p> <p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Fælles mål for faget dansk i 10. klasse: https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_Dansk_10.pdf (Mål: alle)</p> <p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Læseplan for faget dansk i 10. klasse: https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_L%C3%A6seplan_Dansk_10.pdf (Mål: alle)</p> <p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Undervisningsvejledning Dansk: https://emu.dk/sites/default/files/2020-06/GSK_Vejledning_Dansk_2020.pdf (Mål: alle)</p> <p>Uddannelses- og forskningsministeriet (2023). Fagbeskrivelse for dansk 1.-6. klassetrin som undervisningsfag. Bekendtgørelse nr. 1030 af 30/06/2023: https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/1030 (Mål: alle)</p>
Andet:	<p>Center for læseforskning: Center for læseforskning – Københavns Universitet (ku.dk) (Mål: 2, 4, 7)</p> <p>Center for børns litteratur og medier: Center for Børns Litteratur og Medier (au.dk) (Mål: 3 og z7)</p> <p>Dansklærerforeningen: https://dansklf.dk/tidsskrifter/dansk (Mål: alle)</p> <p>Dansk Sprognævn med <i>Retskrivningsordbogen</i>:. https://dsn.dk/ (Mål: 2, 5)</p>

Lesesentret Stavanger: [Lesesenteret | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](https://www.uis.no) (Mål: 2, 4, 7)

Literacy.dk: <https://videnomlaesning.dk/literacydk> (Mål 2 og 4)

Nationalt Videncenter for Læsning: <https://www.videnomlaesning.dk/> (Mål: 2, 4, 7)

Nationalt videnscenter for ordblindhed og andre læsevanskeligheder:
[Nationalt Videncenter for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder \(nvol.dk\)](https://www.nvol.dk)
(Mål: 2, 4, 7)

Nordsprog: nordsprak.com(Mål: 1, 2, 3, 4, 6, 7)

Norden i skolen: <https://nordeniskolen.org/da/>(Mål: 1, 2, 3, 4, 6, 7)

Ordnet.dk. Dansk sprog i ordbøger og korpus: <https://ordnet.dk/> (Mål: 1, 2, 5)

Skrivesentret NTNU: [Barnetrinn - Skrivesenteret](https://www.barnetrinn.no) (Mål 1, 2 og 7)

Sproget.dk: <https://sproget.dk/> (Mål 1 og 5)